

Ten eerste

VER-
SLAAFD

REACTIE POLITIE

'Het klopt dat wij sinds 2011 landelijk apart registreren op 'incidenten personen met verward gedrag', zegt woordvoerder Joop Kemperman van de politie. 'Dit is destijds gedaan op verzoek van het Rijk. Het aantal incidenten zegt weinig over het aantal 'verwarde personen' omdat meerdere incidenten dezelfde persoon kunnen betreffen. De E33-code wordt gebruikt als iemand 'verward gedrag' vertoont. Voor deze landelijke code werden dergelijke gevallen geregistreerd onder verschillende codes. De nieuwe code en de vorming van de Nationale Politie hebben een landelijk overzicht mogelijk gemaakt. Dit overzicht laat een toename zien van het aantal incidenten in de afgelopen jaren.'

REACTIE GGZ

'Wij delen de kritiek wat betreft de term verwarde personen', zegt Jacobine Geel, voorzitter van GGZ Nederland. 'Personen die verward zijn en overlast veroorzaken, zijn niet allemaal mensen met psychiatrische problematiek. De politie signaleert dat er een toename is van de E33-meldingen, maar het is niet eenduidig vast te stellen of dit een toename betreft van mensen met psychische problemen. De veelgehoorde aanname dat het aantal verwarde personen stijgt door de bezuinigingen in de ggz is inderdaad niet correct. Wel zien wij dat de behandeling en begeleiding bij mensen thuis in de wijken nog niet voldoende is opgebouwd.'

IRRI-
TANT

DEMENT

Noem ze geen 'verwarde personen'

Onder de noemer 'verwarde personen' worden allerlei groepen op een hoop gegooid die juist elk om een eigen aanpak vragen, zegt GGZ-onderzoeker Bauke Koekkoek.

Door **Charlotte Huisman** Illustratie **Rein Janssen**

BOOS

Laten we de term verwarde personen schrappen', zegt GGZ-onderzoeker Bauke Koekkoek. 'We weten namelijk niet goed wie het zijn, hoeveel het er zijn en wat er met ze aan de hand is en toch wordt er veel over verwarde personen gesproken.' Daarbij is er volgens hem geen enkel bewijs van de stelling die gemeengoed is geworden: dat de toename van het aantal meldingen van verwarde personen veroorzaakt wordt door bezuinigingen op de geestelijke gezondheidszorg en een afname van het aantal psychiatriebedden.

Het is een ferm verhaal dat Koekkoek brengt in zijn boek *Verward in Nederland*, dat 31 januari verschijnt. Koekkoek (43), van huis uit (psychiatrisch) verpleegkundige, kreeg gaandeweg steeds meer belangstelling voor de wetenschappelijke kant van de geestelijke gezondheidszorg (GGZ). In 2011 promoveerde hij op 'moeilijke' GGZ-patiënten. Nu werkt hij één dag per week op de GGZ-crisisdienst in Arnhem. Daarnaast is hij lector psychiatrische zorg op de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

Zijn nieuwe boek, waarin hij een aantal veelgehoorde aannamen over de GGZ ter discussie stelt, is deels ontstaan, vertelt Koekkoek, uit verbazing over de discussie over 'verwarde mensen' die de afgelopen jaren in volle hevigheid is losgebarsten. De politie publiceert sinds enkele jaren jaarlijks alarmerende cijfers over het aantal meldingen van verwarde mensen. Dat was in 2015 gestegen tot 66 duizend per jaar.

Ook de koepel van woningcorporaties Aedes bracht eind 2015 een persbericht uit over 'verwarde personen'. 70 procent

van de corporaties zegt dat de overlast, onder meer herrie, van deze groep is gestegen. Dit komt, zegt Aedes, doordat deze verwarde personen vaker zelfstandig wonen door het beleid van het Rijk.

Klopt dit dan niet?

'Verwarde personen is een nieuw begrip. Het wordt sinds 2011 publiekelijk gebruikt door de politie, dat hiervoor meestal de melding E33 hanteert in hun registratiesysteem. Een containerbegrip is het, voor mensen met een verslaving, dementie, een verstandelijke beperking of psychische stoornissen en gewoon lastige mensen. Plus mensen met sociale problemen, die misschien alleen tijdelijk radeloos zijn vanwege een verbroken relatie of het verlies van hun baan. Veel als verwarde personen geregistreerde mensen hebben dus geen psychische stoornis. Als de politie wordt gebeld omdat een man staat te tieren voor het raam van zijn ex dat hij er een einde aan maakt als ze hem niet snel binnenlaat, wordt hij ook als een verward persoon geregistreerd. Terwijl zo iemand waarschijnlijk gewoon heel boos is, en lang niet altijd suïcidaal.'

'Als de politie 66 duizend meldingen binnenkrijgt van verwarde personen, kan het bovendien ook zijn dat meerdere mensen van dezelfde persoon een melding hebben gedaan. Het gaat dus niet om 66 duizend verwarde personen.'

Hoe komt het dan dat de indruk bestaat dat het aantal verwarde personen schrikbarend toeneemt?

'De samenleving is nu netter, veiliger, preciezer en waarschijnlijk minder tolerant geworden voor afwijkend gedrag. In de jaren tachtig en negentig waren er vooral in de grote steden bijvoorbeeld veel meer verslaafden op straat. Waar-

Een man die voor het raam van zijn ex staat te tieren, telt als 'verward persoon'. Terwijl hij waarschijnlijk gewoon heel boos is

Bauke Koekkoek
GGZ-onderzoeker

Foto Raymond Rutting / de Volkskrant